

Mottagare
fi.remissvar@regeringskansliet.se
fi.ofa.k.remisser@regeringskansliet.se

Remissvar Stärkt skydd för vissa förtroendevalda och en tydligare intern kontroll i kommuner och regioner

Beslut

Fastställa Kramfors kommuns remissvar på departementspromemorian *DS 2024:10 Stärkt skydd för vissa förtroendevalda och en tydligare intern kontroll i kommuner och regioner*.

Sammanfattning

Kommuner och regioner föreslås genom *departementspromemoria FI 2024/01177* få en skyldighet att förebygga att de förtroendevalda som anges i 4 kap. 2 § första stycket kommunallagen (2017:725) utsätts för ohälsa eller olycksfall till följd av hot och våld. Den föreslagna skyldigheten motsvarar det ansvar kommuner och regioner har för sina arbetstagare i enlighet med 3 kap. 2 § första stycket och 3 § första stycket andra meningen arbetsmiljölagen (1977:1160) i fråga om hot och våld. Den föreslagna skyldigheten syftar till att stärka skyddet mot hot och våld för kommunal- och regionråd m.fl.

Promemorian innefattar även förslag om att kommuners och regioners interna kontroll ska förebygga fel och oegentligheter i verksamheten och syftar till att kommuner och regioner i större omfattning ska förebygga, upptäcka och åtgärda fel och oegentligheter i verksamheten.

Remissinstansens synpunkt

- Kramfors kommun instämmer i att arbetsklimatet för förtroendevalda och deras utsatthet för trakasserier, hot och våld successivt försämrats.
- Kramfors kommun instämmer i konstaterandet att vara förtroendevald ej kan eller bör jämföras med att vara anställd då det skulle kunna medföra intressekonflikter. Likväl bör någon instans ha ansvar för förtroendevaldas säkerhet.
- Kramfors kommun ställer sig frågande till begreppet ”*vidta alla åtgärder*” som krävs för att förebygga att kommunal- och regionråd utsätts för olycksfall till följd av hot och våld. Formuleringen är omöjlig att uppnå och Kramfors kommun föreslår att skrivningen

ändras till *"vidta åtgärder för att förebygga att kommunal- och regionråd utsätts för olycksfall till följd av hot och våld.*

Den nya skyldigheten motsvarar det ansvar som kommuner och regioner har för sina arbetstagare enligt 3 kap. 2 § första stycket arbetsmiljölagen, i fråga om hot och våld. Skyldigheten innebär bl.a. att kommuner och regioner ska undersöka och vidta åtgärder för att förebygga ohälsa eller olycksfall till följd av hot och våld samt tillhandahålla hjälp och stöd för de som utsätts. Kommunerna och regionerna kan t.ex. behöva ha särskilda säkerhetsrutiner samt utforma och utrusta sina lokaler, såsom kommun- och regionhus, så att risken för hot och våld så långt som det är möjligt förebyggs. Eftersom förtroendevalda riskerar att utsättas för hot och våld även på andra platser, exempelvis på internet och i samband med debatter, kan det behövas rutiner också för sådana situationer. Vid en hot- eller våldssituation kan förtroendevalda vidare ha ett behov av att kunna kalla på snabb hjälp. Kommuner och regioner kan därför i vissa fall behöva se till att det finns larmutrustning och rutiner för detta. Vid tillbud och händelser krävs vidare uppföljande åtgärder, bl.a. dokumentation, utredning och stöd till den som utsätts. Stöd kan ges i form av t.ex. tillgång till psykolog eller motsvarande.

Enligt andra stycket ska kommuner och regioner förvissa sig om att kommunal- och regionråd m.fl. har den utbildning som behövs och vet vad de behöver göra för att undgå riskerna för hot och våld. Kommuner och regioner har en motsvarande skyldighet för sina arbetstagare enligt 3 kap. 3 § första stycket andra meningen arbetsmiljölagen (jfr prop. 1976/77:149 s. 393 och 394). Den nya skyldigheten innebär att kommuner och regioner måste se till att de förtroendevaldas kunskaper är tillräckliga för att ohälsa och olycksfall till följd av hot och våld ska kunna förebyggas. För att detta ska vara möjligt behöver kommuner och regioner bl.a. genomföra nödvändiga utbildningsinsatser.

- Kramfors kommun ser dock att det är en nödvändighet att alla kommuner och regioner har resurser för en tjänst som hanterar frågor som avser hot och våld.
- Kramfors kommun välkomnar att medel tillförs genom finansieringsprincipen om förslaget vinner laga kraft.
- Korruption, otillåten påverkan, bedrägerier, välfärdsbrottslighet och andra förtroendeskadliga ageranden är skadligt för ekonomin, för allmänhetens förtroende för det offentliga och i förlängningen för demokratin.
- Kramfors kommun tillstyrker förslaget om att förtydliga kommunallagens skrivning i 6 kap. 6 § om internkontroll.

Delegationshänvisning

Beslutet har fattats med stöd av punkten 1.1.1 i kommunstyrelsens delegationsordning.

Beslutsunderlag

Remissvar - Stärkt skydd för förtroendevalda och en tydligare intern kontroll i kommuner och regioner.

Malin Svanholm (S)
Kommunstyrelsens ordförande

Beslutet skickas till

Delges kommunstyrelsen
Per e post till fi.remissvar@regeringskansliet.se och med kopia till
fi.ofa.k.remiss@regeringskansliet.se.

Ange diarienummer Fi2024/01177 och remissinstansens namn i ämnesraden på e-postmeddelandet.

Svaret lämnas i två versioner: den ena i ett bearbetningsbart format (t.ex. Word), den andra i ett format (t.ex. pdf) som följer tillgänglighetskraven enligt lagen (2018:1937) om tillgänglighet till digital offentlig service. Remissinstansens namn ska anges i namnet på respektive dokument.